



Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Auteur(s):	Duco Creemers & Thijs Radersma
Titel:	Zorgverbreding, goed voor elkaar. Voor teams van scholen voor primair onderwijs. Programma om samen de kwaliteit van de zorg voor de leerling 'goed voor elkaar' te krijgen en te houden.
Uitgeverij:	Eduforce
Plaats:	Drachten
Jaar:	2004
Pagina's:	107
ISBN-13:	978-90-76838-27-4



In 2004 verscheen bij het Friese Eduforce¹ de map *Zorgverbreding, goed voor elkaar*². Dit programma wil, zoals de ondertitel het zegt, de kwaliteit van de zorg voor de leerling 'goed voor elkaar' krijgen en houden. De inleiding geeft perfect de visie weer van waaruit dit programma is uitgedacht. Daarom dit citaat:

Alle (teamleden van) scholen voor primair onderwijs willen dat hun school zo goed mogelijk draait. Alle (teamleden van) scholen voor primair onderwijs willen de zorg voor leerlingen zo goed mogelijk regelen. Veel aspecten zijn daardoor ook al goed geregeld. Vanzelfsprekend wil men dat zo houden.

*Er zijn ook aspecten van de zorg voor de leerling die (nog) beter geregeld kunnen worden. Dat kan de zorg dan verbeteren/verbreden. Eén - zo niet het belangrijkste - aspect bij de zorg voor leerlingen is dat de school zo adaptief mogelijk werkt. Daarvoor is het nodig dat er afgesproken wordt hoe een aantal zaken geregeld en gedaan worden. Om adaptief te werken moet men iets **regelen** en moeten alle betrokkenen wat **doen** (blz.6).*

De centrale vragen in dat proces zijn:

- Wat moet er gedaan of geregeld worden?
- Wie doet wat?
- Wat is de stand van zaken ten aanzien van alle taken?
- Welke taak krijgt prioriteit?

Deze taken, of liever de goed uitgevoerde taken zijn indicatoren van de kwaliteit van de zorg. Om deze kwaliteit op peil te houden, moeten deze taken opgenomen zijn in een systeem van kwaliteitszorg. Met het programma *Zorgverbreding, goed voor elkaar* kan de school de kwaliteit van de uitgevoerde taken en dus de kwaliteit van de zorg, bewaken. Hiervoor reikt het een stappenplan aan dat snel kan uitgevoerd worden door de directeur met hulp van de interne begeleider, voor Vlaanderen dan de zorgcoördinator. Het stappenplan op zich bevat 10 stappen³.

Binnen deze stappen neemt het persoonlijk ontwikkelingsplan van de betrokkenen een belangrijke plaats in. Op basis van hun evaluatie van de aan hun toevertrouwde taken stellen ze een plan op dat hen moet toelaten om zich verder te bekwamen. Daarbij geven ze aan wat de prioriteiten zijn. De school stelt hen, na goedkeuring en eventuele aanpassing van het ontwikkelingsplan, de nodige tijd en middelen ter beschikking om het plan uit te voeren.

De meerwaarde van deze map ligt niet alleen in het aangeboden programma en de cd-rom waarmee alles elektronisch kan geregistreerd worden, maar ook in de bijlagen met de suggesties voor de taakverdeling en het opstellen van een ontwikkelingsplan en de dertig concrete voorbeelden.

Uit de suggesties voor de taakverdeling blijkt dat er op de zorgzame school heel wat taken zijn op uiteenlopende domeinen. Deze domeinen zijn:

- het overleg tussen de zorgcoördinator en de directeur
- het overleg tussen de zorgcoördinator en de taakleerkracht
- de zorgverbreding in de klassen
- het zelfstandig werken

¹ Zie: <http://www.eduforce.nl>

² CREEMERS D. & RADERSMA T., *Zorgverbreding, goed voor elkaar. Voor teams van scholen voor primair onderwijs. Programma om samen de kwaliteit van de zorg voor de leerling 'goed voor elkaar' te krijgen en te houden*, Eduforce, Drachten, 2004, 107 blz., ISBN 978-90-76838-27-4, € 138,50.

³ Deze stappen kun je in dit fragment van de map lezen: https://www.eduforce.nl/images/stories/producten_pdf/5092/5092d.pdf.



Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

- het beleid
- de informatie over de zorgverbreding
- het leerlingvolgsysteem
- de leerlingbespreking
- het gebruik van interne procedures
- de ondersteuning van de leerkrachten
- de uitbouw van een orthotheek
- het gebruik van de orthotheek
- de contacten met externe deskundigen
- de ontwikkelingsplannen zorgverbreding
- samenwerkingsverband Weer Samen Naar School (niet relevant voor Vlaanderen)

Uit de tweede bijlage met de suggesties voor het opstellen van een ontwikkelingsplan blijkt duidelijk dat men de oplossing voor een minder goed uitgevoerde taak niet altijd heel ver moet gaan zoeken. De suggesties variëren dan ook van het gebruiken van standaardformulieren voor overlegverslagen over het gebruik van een sociale kaart van de regio of het opstellen van een toetskalender naar het volgen van externe vorming.

Persoonlijk vind ik dit een zeer krachtig instrument om de zorgverbreding op school zo goed mogelijk te organiseren. Niet in het minst omdat alles geëxpliciteerd wordt: geen onuitgesproken verwachtingen, geen veronderstellingen dat iemand iets zal doen, geen veronderstelde competenties of bekwaamheden, maar concrete informatie. Zowel het proces als het 'product' van de zorgverbreding wordt aandachtig bekeken. Voor alle betrokkenen is dit programma een aanzet tot zelfreflectie op basis van de toegewezen taken. Dit komt niet alleen de professionalisering van elk teamlid ten goede, maar ook de motivatie om er iets aan te doen. Men stelt immers zelf zijn ontwikkelingsplan samen en krijgt daarvoor, na goedkeuring, de tijd en de middelen voor om het uit te voeren. Tegelijk biedt dit programma de mogelijkheid om de kwaliteit van de zorg te borgen, niet in het minst door het opstellen en bewaken van de jaarplanning. De gegevens kunnen elektronisch verwerkt worden met het programma op de meegeleverde cd-rom. Dat is een groot voordeel. Hierdoor blijft het overzicht op elk moment behouden.

Dit programma werd trouwens door het Nederlandse Q*Primair¹ beoordeeld als het beste in zijn soort.

[2009-11-11]

¹ De intussen opgeheven Nederlandse organisatie voor kwaliteitszorg in het primair onderwijs.